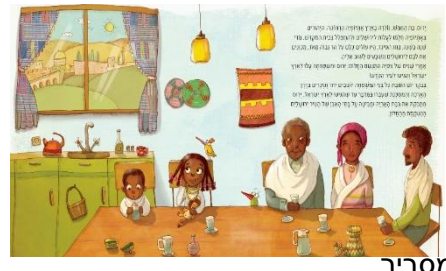

חג הסיגד נחגג בישראל בכ"ט בחשוון. חגם של יהודי אתיופיה "ביתא ישראל" מביע את כמיהתם לעלות לארץ ישראל ובמיוחד את הכיסופים לירושלים. ביום החג לובשים לבן, צמים עד הערב ועולים על הר גבוה פורסים כפיים למרום ומתפללים, כאיזכור לברית שנכרתה בין עם ישראל ובין ה' במעמד מתן תורה על הר סיני.

לקראת חג הסיגד ילמדו ילדי הגן על מהות חג הסיגד, תרבות יהדות אתיופיה באופן חווייתי המאפשר הטמעת ערכי חברה רב תרבותית המטפחת כבוד הדדי וסובלנות בחברה.

ירוס בירושלים

<http://meyda.education.gov.il/files/Hemed/gan/yerus-kfulot.pdf>

ירוס נזכרת בסיפורים המיוחדים על ירושלים, שסיפר סבא כשגרו באתיופיה. וכשהיא פוסעת עם סבא בירושלים ומייחלת להגיע לבית המקדש בתפארתו, הם פוגשים את הרב גץ, רב הכותל. "מה שמך?" פונה הרב לנכדה. "קוראים לי ירוס", היא עונה בביישנות. "ירוס זה ירושלים בשפה האמהרית", סבא מסביר.

ירוס וסבא מתלווים לרב במנהרות הכותל. ירוס עוצמת עיניה ומדמיינת שהיא עוברת את הקיר ונכנסת לתוך בית המקדש...

החסידה

מסע הנדודים של החסידות העוברות באתיופיה וממשיכות משם לישראל, סימל אצל יהודי אתיופיה את חלום הגעגועים לירושלים ולארץ ישראל.

שיר החסידה מבטא את הכמיהה לירושלים ולשלומה.

מילים: חיים אידיסיס, לחן: שלמה גרוניך

<https://www.youtube.com/watch?v=MOT7-hirF-4>

עֵפָה חֲסִידָה לְאַרְץ יִשְׂרָאֵל
כְּנַפִּים מְנִיפָה מֵעַל הַנִּילוֹס
אֶל אֶרֶץ רְחוֹקָה
מֵעֵבֶר לְהַרִים שֵׁם בֵּית יִשְׂרָאֵל
יוֹשְׁבִים וּמְצַפִּים

חֲסִידָה חֲסִידָה צְחוּרַת צְאוּר
מֵה רְאוּ עֵינֶיךָ
שִׁירִי לִי סִפּוּר

שׁוֹתֶקֶת חֲסִידָה אֵינָה פּוֹצֵה מְקוּר
נִשְׁעֶנֶת עַל רִגְלָה וְעוֹד מְעַט תִּחְזַר
תִּנְיֵף כְּנָף גְּדוֹלָה
בְּדֶרֶךְ אֶל הַקָּר בְּדֶרֶךְ תַּעְצֵר
בְּצִיּוֹן עִיר הָאוּר

חֲסִידָה חֲסִידָה אֲדַמַּת מְקוּר
הָאֵם יְרוּשָׁלַיִם
אוֹתֵנּוּ עוֹד תִּזְכֹּר

חֲסִידָה חֲסִידָה לְבַנְת כֶּנֶף
בְּשָׂרֵי בְּשִׁלּוֹם הָעִיר
בְּשִׁלּוֹם יְרוּשָׁלַיִם

בואו לגני – הפיוט בגן הילדים

תוכנית הפיוט מפגישה את ילדי הגן עם מגוון פיוטים ממסורת ישראל. וביניהם 2 פיוטים עם זיקה לתרבות יהדות אתיופיה.

בואו לגני 1. (פיוט מס. 8)

לכה דודי

לפי מוטיבים אתיופיים מסורתיים עיבוד אבטה בריהון

בואו לגני 2 (פיוט מס. 12)

סלם – "שלום לך עיר"

פיוט בשפת הגעז ממסורת אתיופיה לחן: מסורת אתיופיה

כְּמוֹ אוֹר גְּדוֹל פְּנִיךָ עִיר צִיּוֹן
הַקְדוּשָׁה
שְׁלוֹם לְךָ עִיר
בְּתוֹךְ אוֹר טְהוֹר פְּנִיךָ עִיר צִיּוֹן
הַקְדוּשָׁה
שְׁלוֹם לְךָ עִיר

סְלָם סְלָם לְקֵי
הַגֵּר אֲבֵהוּיֵנָה
סְלָם סְלָם לְקֵי
בֵּית מִקְדָּשׁ סְלָם ...

כְּמוֹ אוֹר גְּדוֹל פְּנִיךָ...

שְׁלוֹם שְׁלוֹם שְׁלוֹם לְךָ
יְרוּשָׁלַם סְלָם
שְׁלוֹם שְׁלוֹם שְׁלוֹם לְךָ
בֵּית מִקְדָּשׁ סְלָם

סְלָם סְלָם לְקֵי
הַגֵּר אֲבֵהוּיֵנָה
סְלָם סְלָם לְקֵי
אֶרֶץ אֲבוֹתֵינוּ

חג הסיגד בגני ראשית

"אמא, למה לא נולדתי אתיופי?" שאל עדן את אימו ביום חג הסיגד בגן. סיגל יונה, גננת מובילה ב"גני חמ"ד ראשית", הקיבוץ העירוני בעיר גנים ירושלים מתרגשת לשמוע משפטים כעין אלו מילדי הגן ומדגישה שחג הסיגד צריך להיות נוכח, גם אם אין בגן ילדים ממוצא אתיופי.

בסמיכות לחג הסיגד, גני ראשית מתייחסים במרחב הקהילתי לעלייתם של יהודי אתיופיה לא"י. החיבור בין עבר להווה עובר כחוט השני בחווית החג. התייחסות לאופי החיים הכפרי באתיופיה כשממעל נודדת החסידה לכיוון א"י ומסמלת את הכיסופים והגעגועים לירושלים, עולה מעדותם של הורים, סבים וסבתות ממוצא אתיופי המגיעים לגנים ומשתפים בהתרגשות על הסיגד, הסגידה לא"י ולירושלים. הם מספרים על הווי ומנהגי הקהילה תוך שיתוף חוויות בהכנת אנג'רה, דאבו, הלבוש המסורתי, ריקודים אתיופיים ובניית טוקולים.

קהילת גני ראשית רואה בהתייחסות למארג היחסים בקהילה, יצירת תודעה, זהות ושייכות תרבותית שמקדמת ערכים של אחריות ומעורבות חברתית. חווית החג נחגגת במרחב הקהילתי בשני אפיקים.

גן בקהילה עורך את טקס העלייה להר ומאפשר תחושת שייכות ובטחון לכל ילד וילדה שהם חלק משמעותי בחברת הילדים. ילדי הגן מתכוננים ומכינים בגדי לבן מעוטרים בסגנון אתיופי וכשכולם מגיעים לגן לבושים בלבן עם שמשיות משחזרים את העלייה להר. ילדי הגן עולים עם ספר תורה לנקודת תצפית גבוהה בשכונה, לתפילה משותפת ובקריאת "שימלה שימלה" זורקים חיטה.

גן בקהילה, הינו יוזמה נוספת של השתלבות גני ראשית בקהילה תוך קיום יחסי גומלין עם גורמים רלוונטים בקהילה וטיפוח ערכים של נתינה ואחריות חברתית. אירוע שיא, המתקיים בערב בו שותפה כל הקהילה. בסמיכות לבית הכנסת עומדות תחנות הפעלה המשתפות בסיפור חיי הקהילה האתיופית. הכנת אנג'רה ואכילתה עם קיק וואט, טעימת דאבו... התנסות בריקמה ואריגה בסגנון אתיופי, ביקור בטוקול (בית אתיופי משוחזר במרחב) כשברקע נשמעת מוסיקה ושירים באמהרית שלציליהם רוקדים ושמים.

האירוע נחתם בהתכנסות הקהילה בבית הכנסת, בדבר תורה של רב הקהילה, שירה של ילדי בית הספר ופיוט ששרים ילדי הגנים.

"חלקאם בהל יהונלצ'הו"

שיהיה לכם חג שמח

אתר גננת: משחק מסלול

מסע להר הסיגד- היבטים תרבותיים במשחק מסלול

גן ראשית ירושלים. גננת: מרב כהן

<https://ganenet.cet.ac.il/ShowItem.aspx?ItemID=507ce8d9-116c-49d8-b91b-ad207363cf9c&lang=HEB>